

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

6.Bf.208/2022/12.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten 2022. október 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. május 12. napján kihirdetett 29.B.113/2022/13. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat 2 287 144 (kettőmillió-kettőszáznyolcvanhétezer-száznegyvennégy) forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 14 400 (tizennégyezer-négyszáz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

Indokolás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. május 12. napján kihirdetett 29.B.113/2022/13. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetében [Btk. 160. § (1) bekezdés és (2) bekezdés d), f), h), i), j) pont] és rongálás büntetében [Btk. 371. § (1) és (5) bekezdés], ezért őt halmazati büntetésül életfogytig tartó, fegyház fokozatú szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a vádlott legkorábban 30 év múlva bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az

örizetben és a letartóztatásban töltött idő beszámításáról, valamint a lefoglalt bűnjelekről is. A vádlottat 2 289 114 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

[2] A tárgyaláson jelenlévő ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott indokolás nélkül jelentett be fellebbezést, védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbezett.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.384/2022/4. számú átiratában a vádlott és védője fellebbezését nem tartotta alaposnak. Megállapította, hogy a felülvizsgálat a fellebbezések irányára tekintettel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése értelmében teljeskörű. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartva járt el, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, páratlan gyorsasággal folytatta le az eljárást, a releváns bizonyítékokat a tárgyalás anyagává tette, indokolási kötelezettségének eleget tett, okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és cselekményeit törvényesen minősítette. A főügyészség álláspontja szerint ugyanakkor az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontja alapján részben megalapozatlan, azért az alábbiak szerint pontosítást igényel:

- az ítélet 4. oldalának 11. bekezdésében téves az „ugyanezen a napon” szövegrész, mert az időpont helyesen 2020. november 22. napja;
- az ítélet 5. oldalának 16. bekezdésében a kárösszeget „hozzávetőleg” 60 000 000 forintban szükséges megjelölni;
- az ítélet bevezető részéből hiányzik annak rögzítése, hogy a vádlott román állampolgár is.

A büntetéskiszabás körében kifejtett álláspontja szerint az időmúlás nem tekinthető enyhítő körülménynek, hiszen az eljárás nem húzódott el, ugyanakkor enyhítő körülményként értékelhető, hogy a rongálást illetően a vádlott beismerésben van. Érvelése szerint a kiszabott büntetés mégsem eltúlzott, mert nem hagyható figyelmen kívül a vádlott cselekményének a lakóköznyugatra gyakorolt hatása és az a tény, hogy tette szélesebb körben zavarta meg a köznyugalmat. Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség a fenti pontosításokon túlmenően az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[4] A vádlott védője előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, a tényállás pontatlan, és helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz. Érvelése szerint a vádlott bűnösségére levont következtetés téves, mivel kirívóan egyoldalú mérlegelésen alapul, tekintve, hogy az elsőfokú bíróság a következtetes vádlotti védekezéssel szemben az egyéb bizonyítékokra alapította a tényállást, amely során nem vette kellő hangsúllyal figyelembe a vádlotti előadást erősítő bizonyítékokat. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a

kifejezett védői indítvány ellenére sem vizsgálta a vádlott mobiltelefonja és Gmail fiókja által rögzített idők közötti eltérést, noha az utóbbi adatai alapján a vádlott nem volt a tűz keletkezésének időpontjában a helyszínen. Véleménye szerint az időeltérés feloldására nem volt megfelelő az a nyomozó hatósági magyarázat, mely szerint az eszközök más időzóna szerint működtek. Ebből következően a védői álláspont szerint rendelkezésre áll olyan bizonyíték, amely alapján kétséges, hogy a vádlott a tűz keletkezésekor a helyszínen tartózkodott volna, ez pedig – a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja értelmében eltérő tényállás megállapítása mellett – a vádlott felmentését kell, hogy eredményezze. Másodlagos indítványa körében a védő előadta, hogy a kiszabott büntetés eltúlzott, a Btk. 79-80. §-ában rögzített célokat és elveket jóval enyhébb büntetéssel is meg lehetne valósítani. Véleménye szerint a vádlott javára kell értékelni a neki semmiben fel nem róható időmúlást és azt, hogy a büntetőeljárás egésze alatt a legszigorúbb kényszerintézkedés hatálya alatt állt.

[5] A másodfokú nyilvános ülésen tartott perbeszédében a védő a bejelentett fellebbezését és annak indokolását változatlanul fenntartotta, egyebet nem kívánt előadni.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a másodfokú nyilvános ülésen tartott perbeszédében kifejtette, hogy álláspontja szerint a védő az elsőfokú bíróság mérlegelését támadja, amikor a telefon és a Gmail helymeghatározó által rögzített időpontok közötti különbségre hivatkozik, amely szerinte a vádlott előadását erősíti. Ugyanakkor a mérlegelés támadása a fellebbezésben kizárt. Kiemelte, hogy a vádlott érettségizett, a szakértői vélemény szerint értelmi képességei iskolai végzettségének megfelelőek, biztosan tudnia kellett, hogy a tűz tovább fog terjedni, ahogyan azt is tudta, kik és hányan – közöttük egy gyerek is – tartózkodnak a felső szinten. Erre figyelemmel a vádlott eshetőlegesen szándékának ki kellett terjednie a sértettek halálára és e következményekbe belenyugodott. Hangsúlyozta, hogy a vádlott a fogdába kísérésekor maga mondta el, hogy bosszút állt főnökén az autó felgyújtásával, valamint, hogy amikor elhagyta a helyszínt, az autó lángra kapott, továbbá írásban is nyilatkozott arról, hogy az autót ő maga, bosszúból gyújtotta meg. Hivatkozott arra, hogy a tanúvallomások is mindenben alátámasztják a vádlott cselekvőségét. Kiemelte, hogy sértett² sértett a telefonban még el tudta mondani, hogy a tüzet a vádlott okozta. Érvelése szerint a telefon és a Gmail-fiók helymeghatározó időpontjainak eltérésére az elsőfokú bíróság logikus magyarázatot adott, így ez az eltérés semmiben nem teszi kétségessé a vádlott általi elkövetést. A bizonyítékok helyes értékelésével megállapított tényállás az ügyészség álláspontja szerint megalapozott, annak csak kisebb korrekciói szükségesek. E körben az ügyészség utalt korábban csatolt átiratokra. Azt annyiban pontosította, hogy szükségesnek látják a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján a személyi rész kiegészítését is azzal, hogy a különös visszaesői minőséget megalapozó ítélet kihirdetésének időpontja 2008. december 19. napja, az ítélet pedig 2009. február 20. napján emelkedett jogerőre. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság szükséges mértékben, logikusan megindokolta, milyen bizonyítékok támasztják alá a vádlott általi elkövetést, foglalkozott a szándékosság-gondatlanság kérdésével, és jutott arra a megfelelő következtetésre, hogy a vádlott az emberölést eshetőlegesen szándékkal követte el. Előadta, hogy a vádlott bűnösségére az elsőfokú bíróság mindkét bűncselekmény esetén okszerűen következtetett. Utalt arra is, hogy a terhelt korábban emberölés kísérlete miatt volt büntetve, most pedig ötszörösen minősülő emberölést követett el, cselekménye a hasonló cselekménynek között is kirívó. Rámutatott, hogy az aljas indok mint minősítés ugyan álláspontja szerint sem állapítható meg, de a vádlott motivációja a büntetéskiszabásnál feltétlenül értékelendő. Kiemelte, hogy az eset

kirívó, a közvéleményt súlyosan felkavarta, és egyetlen ok sem szól a büntetés enyhítése mellett. A vádlott különös visszaeső, az elkövetéskor alkoholos befolyásoltság alatt állt, két ember halálát és egy kiskorú gyerek életre szóló traumáját okozta. Tettével öt minősítő körülményt is megvalósított, cselekménye az aljas indok határát súrolta. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a vádlott javára értékelhető körülmény nem volt feltárható. Mindezek alapján az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt a már kifejtett pontosítások mellett.

[7] A vádlott a másodfokú nyilvános ülésen az utolsó szó jogán elmondta, hogy nem ő gyújtotta fel az autót, ilyen nyilatkozatot korábban csakis azért tett, mert a rendőrök erre kényszerítették. Hangsúlyozta, hogy csak a kályhába gyújtott be, mert hideg volt, ezen kívül semmit nem gyújtott meg. Előadta, hogy nem volt ittas, amikor a kályhát begyújtotta, utána pedig el is jött a helyszínről. Minderre tekintettel, mivel nem követett el bűncselekményt, a felmentését és a bűnügyi költségek megfizetése alóli mentesítését kérte, utóbbi esetén arra hivatkozva, hogy jövedelem hiányában azt nem tudja teljesíteni.

[8] A vádlott és a védő által bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörűen bírálta felül. Ebből következően a másodfokú bíróság vizsgálta az ügyben az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét.

[9] A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértésre egyik érdekelt sem hivatkozott, és ilyet a másodfokú bíróság sem tárt fel.

[10] Az ügyben a törvényszék a Be. 499. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tartott előkészítő ülést a vádirat kézbesítésétől számított három hónapon belül, ahol a törvényben előírt figyelmeztetési kötelezettségeinek eleget tett. A vádlott az előkészítő ülésen a bűnösségét nem ismerte be, az elsőfokú bíróság az ügyet a Be. 508. § a) pontja alapján törvényesen tárgyalásra utalta és a tárgyalást nyomban meg is tartotta. A Fővárosi Ítéltábla a felülvizsgálat során azt is megállapította, hogy a törvényszék a tárgyalás során a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat betartotta, a vádlott és védője az eljárásban törvényes jogaikat maradéktalanul gyakorolhatták, az eljárásban résztvevő személyek – a vádlott, a kihallgatott tanúk és a szakértő – figyelmeztetése a törvényi előírásoknak megfelelően történt.

[11] A törvényszék a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást a vádlott tagadásával szemben mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg. A vádlott a nyomozás során nem tett vallomást, a tárgyaláson előterjesztett érdemi védekezése szerint nem követett

el bűncselekményt, elhagyta a helyszínt, előtte a kályhát megrakta, utána italozott, nem talált haza, majd megtalálták a rendőrök. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a vádlott védekezésének ellenőrzése és a tényállás maradéktalan tisztázása érdekében a szükséges és lehetséges bizonyítási eljárást lefolytatta. Ennek keretében kihallgatta sértett1, tanú1, tanú7 címzetes rendőr törzsszázlós nyomozó, tanú8 tűzoltó százados tűzvizsgáló és tanú4 tanúkat, meghallgatta szakértő1 igazságügyi tűzvizsgálati tűzvédelmi szakértőt, a tárgyaláson felolvasta tanú2, tanú3, tanú6 rendőr törzsőrmester és tanú5 rendőr őrmester – az átkísérést végrehajtó - tanúk nyomozás során tett vallomásait. Felolvasta a vádlott fogdába kísérése során az általa előadottakról felvett hanganyag kivonatolásáról szóló feljegyzést, továbbá ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, köztük egyéb érdekelt2 kamera által rögzítettekről, valamint a mobilforgalmazási és cellapozíciós adatok alapján a vádlott mozgásának nyomon követéséről szóló rendőri feljegyzést, a külföldi ítélet érvényének elismerése tárgyában született végzéseket. Az elsőfokú bíróság ítélete [17]-[86] bekezdésében kimerítően ismertette, illetve egyenként és összességében értékelte a bizonyítékokat.

[12] A Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt azt tartja szükségesnek leszögezni, hogy az ügyben kizárólag közvetett bizonyítékok állnak rendelkezésre.

[13] Az elsőfokú ítélet [17] bekezdése rögzíti, hogy a vádlott „A vallomástételt megelőzően azonban a rendőrségen saját kézzel írott nyilatkozatot tett, melyben úgy nyilatkozott, hogy az autót ő gyújtotta meg, gondolta, bosszút fog állni ezzel. Egyéb rosszat nem akart tenni. Ezt is csak azért, mert sértett1 megverte. Kézzel írott nyilatkozatában azt is rögzítette, hogy „ezt magamtól nyilatkoztam, és ez az igazság.”. Az elsőfokú bíróság ítélete [77] bekezdésében a vádlott fenti nyilatkozatát bizonyítékként értékelte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban ebben tévedett a törvényszék. A nyilatkozat a terhelt elfogását követően, de kihallgatása megkezdése és védője megérkezése előtt íródott. Figyelemmel a nyilatkozat keletkezésének körülményeire megállapítható, hogy a nyilatkozattétel előtt a Be. 185. § (1) bekezdése szerinti figyelmeztetések nem hangzottak el, a bizonyítékot tehát nem a garanciális szabályok betartásával szerezték be. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vallomás tartalmát kizárólag kihallgatás útján lehet rögzíteni, amely jegyzőkönyvezés útján válik törvényes bizonyítási eszközzé. Erre tekintettel a vádlott által írt nyilatkozat bizonyítékként nem értelkelhető, ezért azt a másodfokú bíróság kirekesztette a bizonyítékok köréből, egyúttal mellőzte az elsőfokú ítélet [77] bekezdéséből a „Terhelt1 vádlott a nyomozás során írásban beismerte, hogy bosszúból gyújtotta meg sértett1 autóját, mert őt sértett1 megverte.” szövegrészt.

[14] A másodfokú bíróság rámutat arra is, hogy a vádlotti nyilatkozattételkor jelenlévő bűnügyi nyomozó vallomása sem helyettesítheti a vádlott vallomását, a nyilatkozat tartalmáról előadott vallomása semmiképpen nem egyenértékű a terhelti vallomással, nem pótolhatja azt. A fellebbviteli bíróság ezzel kapcsolatban utal a BH1999.241. számú eseti döntésre, amely szerint „ha a sértett a vádlott hozzátartozója, és a tárgyaláson mentességi jogával élve nem tesz vallomást, annak a rendőrnek – a sértett által a cselekményről előadottakat tartalmazó – tanúvallomása sem használható fel bizonyítékkul, aki hivatalosan járt el a bűncselekmény helyszínén, és hallgatta meg a sértettet.” Erre figyelemmel a fellebbviteli bíróság tanú7 címzetes rendőr törzsszázlós nyomozónak a vádlotti nyilatkozat tartalmát érintő vallomását is kirekesztette a bizonyítékok köréből.

[15] A másodfokú bíróság ezzel összefüggésben tovább vizsgálta azt is, hogy bizonyítékként figyelembe vehetők-e a terheltet kísérő rendőröknek a terhelt szóbeli nyilatkozatairól szóló vallomásai, illetve az egyikük által a terhelti előadásról készített hanganyagról utóbb készült feljegyzés. Ezzel kapcsolatban az ítéltábla arra a megállapításra jutott, hogy ezek a vallomások, illetve a feljegyzés bizonyítékként figyelembe vehetők, ismét hangsúlyozva, hogy semmi esetre sem a terhelti vallomás pótlása érdekében, hanem mint az ügyről, illetve annak részletéről tudomással bíró tanúk vallomása. A kísérő őrök nem a büntetőeljárás résztvevőjeként, hanem kívülálló tanúként kerültek kihallgatásra, mint egy szomszéd vagy egy zárvatárs. A hangfelvételtől készült feljegyzés is bizonyítékként vehető figyelembe, hiszen a büntetőbíróság alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyító eszközök alkalmazásához nincs kötve, az igazság kiderítése érdekében szabadon felhasználható minden olyan bizonyíték, amely a tényállás kiderítésére alkalmas. A rendőrök vallomása és a hanganyag leirata csupán közvetett bizonyíték: annyiban vehető figyelembe, amennyiben más bizonyítékok alátámasztják, hiszen a közvetett bizonyítás tényből tényre következtetés. Közvetett bizonyíték esetében hangsúlya nem a bizonyíték mibenlétének, hanem a más bizonyítékhoz kötődésnek van. Ehhez képest, amíg közvetlen bizonyíték esetében csupán a hiteltérdemlőség a ténymegállapítás feltétele, közvetett bizonyíték esetében vizsgálandó a ténybeli következtetés helyessége is (BH2021.35.).

[16] A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint nem tévedett a törvényszék, amikor ítélete [7] bekezdésétől a [16] bekezdéséig megállapított terhelti tényállását a vádlott tagadásával szemben a tanúk vallomásai, a tűzvizsgálói és tűszakértői vélemények, a vádlott vonatkozásában rendelkezésre álló elmeorvos-szakértői vélemény, pszichológus-szakértői vélemény, a vegyészszakértői vélemények, valamint a sértettek tekintetében rendelkezésre álló orvosi szakértői vélemények és halottszemle-jegyzőkönyvek, a kiskorú tanú2 sértettéről készült orvosszakértői vélemény, a tüzeset vonatkozásában készült rendőri jelentések és feljegyzések, továbbá a vádlott elfogásáról, felkutatási adatairól, telefonos adatainak rögzítéséről szóló feljegyzések, mint közvetett bizonyítékok alapján állapította meg. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint ezek a közvetett bizonyítékok olyan zárt logikai láncot alkotnak, amelyek alapján az elsőbíróság kétséget kizáróan tudott állást foglalni abban, hogy csak a tényállásban leírtak szerint keletkezhetett a tűz és következett be a sértettek halála, minden más tény lehetősége kizárt, hiszen:

- Megállapítható, hogy a tüzet a garázsban álló gépjármű alatt szándékosan előidézett gyújtogatás okozta, amely során égésgyorsítót nem használtak. A szakértők által ekként megállapított tényekkel egybehangzó a kísérő rendőrök azon vallomása, amely szerint a terhelt többször utalt arra, hogy „ügyesen” fahasábokat tett a gépjármű alá és így gyújtott tüzet.

- A vádlottnak volt indítéka a cselekmény elkövetésére, hiszen a mind több problémát okozó alkoholista életmódja miatt főnöke elbocsátotta, ezáltal a vádlott munka- és lakhatás nélkül teljes létbizonytalanságba került, és a tanúvallomások alapján megállapítható, hogy kétségbeesetté és nagyon dühössé vált.

- A vádlott mobiltelefonjainak adatai alapján kétségek nélkül megállapítható, hogy a vádlott a tűz bekövetkezésekor a helyszínen tartózkodott. Az ítéltábla teljes mértékben egyetért az elsőfokú bírósággal és az ügyészséggel abban, hogy megnyugtatóan tisztázódott, hogy a vádlott mobiltelefonja szerinti és a Gmail fiókja szerinti időpontok közötti különbséget az UTC és a CET időzónák közötti különbség okozta. Mivel ez kétséget kizáróan megállapítható volt, ezügyben bármely további bizonyítás csak az eljárás felesleges elhúzását eredményezte volna. Így tehát – a védő fellebbezésének indokolásában foglaltakkal szemben – e körben sem merült fel a vádlott cselekvőségét gyengítő körülmény, hiszen a vádlott mindkét mobiltelefonjának helymeghatározó adataiból egyértelmű, hogy a tűz keletkezésekor a helyszínen tartózkodott. Ezt alátámasztja tanú⁴ tanúvallomása is, aki a tüzesethez érkezve látta a közelben a vádlottat és ezt erősíti sértett¹ vallomása is, aki elmondta, hogy őt az egyik sértett a tűz észlelésekor azzal hívta fel, hogy a tüzet a vádlott okozta. Az ítéltábla megjegyzi, hogy a vádlott vallomásai ellentmondásosak az elkövetés helyén és idején tartózkodásával kapcsolatban. A 2021. május 21. napján kényszerintézkedés tárgyában tartott ülésen úgy nyilatkozott, hogy a „Az idős nő nem is ébredt fel a tűzre”, amelyet a vádlott nyilvánvalóan nem tudhatott, ha – amint azt a másodfokú nyilvános ülésen is állította – elhagyta a helyszínt, miután a kályhába begyújtott.

- A kísérő rendőröknek a vádlott szóbeli nyilatkozataival kapcsolatos tanúvallomásaiban foglaltakat mindenben alátámasztják a tűzszakértők megállapításai, azaz, hogy a tűz biztosan az autón kívül, az alatt, szándékos gyújtogatás révén keletkezett – éppen úgy, ahogy a kísérő rendőrök számoltak be a vádlott szavait felidézve tanúvallomásuk során.

[17] A kísérő rendőrök vallomása zárja tehát a logikai láncot. A közvetett bizonyíték zárt lánc alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a tüzet a vádlott szándékos gyújtogatása okozta. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a tényállás megállapítása szempontjából a közvetett bizonyíték valamely tény bizonyítására akkor alkalmas, ha a bizonyítandó tényen kívül minden más tény lehetősége kizárt (BH2003145.). Miután a jelen ügyben a szándékos gyújtogatásra kizárólag a vádlottnak volt – több tanú vallomásában is megerősített – indítéka, az elkövetéskor garázsban a sértetteken és rajta kívül más nem tartózkodott, a kísérő rendőrök tanúvallomása pedig megerősíti, hogy a vádlott szándékosan gyújtott tüzet, így mindezek alapján kizárható annak lehetősége, hogy a tüzet a vádlottól eltérő személy, vagy baleset okozta volna.

[18] Az ítéltábla a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az ügyiratok alapján – a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően - a tényállás személyi részét kiegészíti azzal, hogy a vádlott román állampolgár is; a tényállást pedig helyesbíti akként, hogy az elsőfokú ítélet [11] bekezdésében az „ugyanezen a napon” szövegrészt „2020. november 22. napján” szövegre javítja. Tekintettel arra, hogy a rongálással okozott kár pontos összege nem került megállapításra, a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet [16] pontjában a „60 000 000 Ft kárt okozott” szövegrészt „hozzávetőleg 60 000 000 Ft kárt okozott” szövegre javítja.

[19] Nem értett egyet ugyanakkor a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség azon indítványával, amely szerint ki kell egészíteni az ítélet személyi körülményekre

vonatkozó részét azzal, hogy a vádlott különös visszaesői minőségét megalapozó ítélet kihirdetése 2008. december 19. napja, az ítélet pedig 2009. február 20. napján emelkedett jogerőre. Az elsőfokú ítélet ugyanis a személyi körülmények között minden olyan adatot megfelelően rögzít, amelyből megállapítható a vádlott különös visszaesői minősége, az további kiegészítésre nem szorul, a megféleltetett tagállami ítélet kihirdetésének és jogerőre emelkedésének időpontja e körben tehát nem releváns.

[20] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbviteli bíróság által kiegészített tényállás a fentiek szerint már mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta.

[21] A vádlottnak és védőjének eltérő tényállás megállapítására és felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

[22] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott és a védő fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak, bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő, ezért a vádlottnak és a védőjének a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíróság, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összehasonlításban értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményére kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint e kötelezettségének a törvényszék eleget tett. Hangsúlyozza a fellebbviteli bíróság, hogy a gmail helyadatelőzmények és a vádlottnál lévő mobiltelefonok helymeghatározására vonatkozó időadatok közötti eltérésnek akkor lenne jelentősége, ha más bizonyíték nem támasztotta volna alá a vádlott helyszíni jelenlétét. Az időkülönbségre a törvényszék logikus és elfogadható magyarázatot adott. Ezért a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[23] Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és nem tévedett a bűncselekmény jogi minősítésekor sem. A fellebbviteli bíróság a törvényszék ítéletének [88]-[96] bekezdésében kifejtett jogi állásponttal maradéktalanul egyetért.

[24] Az elsőfokú bíróság megfelelő következtetést vont le a vádlott tudattartamára, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott a több ember sérelmére elkövetett

emberölést eshetőleges szándékkal követte el. A vádlott tisztában volt azzal, hogy a sértettek mindannyian otthon tartózkodnak, mint ahogyan tudomással bírt arról is, hogy a sértettek lakrésze kizárólag a garázson keresztül hagyható el, máshogyan nem. A vádlott tudata átfogta, hogy az otthon tartózkodó sértettek menekülőútvonalában gyújtott tüzet, és a bizonyítási eljárás során pontosan feltérképezett intellektuális képességei folytán tisztában volt azzal is, hogy a garázsban meggyújtott tűz tovább fog terjedni. Mivel a vádlott a tűz terjedésekor elhagyta a helyszínt, belenyugodott abba, hogy a továbbterjedő tűz gyakorlatilag lehetetlenné teszi a sértettek menekülését, így eshetőleges szándékának ki kellett terjednie a sértettek halálára és e következménybe belenyugodott. Helyesen foglalt állást a törvényszék a tudatos gondatlanság és az eshetőleges szándék elhatárolását illetően is: a korábban kifejtett körülmények alapján nem bizakodhatott alappal a vádlott cselekménye lehetséges következményeinek elmaradásában. Mindezek alapján a gondatlan elkövetés nem jöhet szóba. Nem állapítható meg ugyanakkor az emberölés egyenes szándékkal történő elkövetése sem. A másodfokú bíróság álláspontja szerint sem merült fel az eljárás során olyan tény, adat vagy körülmény, amely szerint a vádlott tanú4, sértett2 és tanú2 sértettek halálát kívánta volna, erre semmi nem utalt.

[25] Az elsőfokú bíróság a 3/2013. büntető jogegységi határozat II. fejezete szerint helyesen és törvényesen minősítette az emberölést a Btk. 160. § d), f), h) i) és j) pontja szerint minősülőnek is, a másodfokú bíróság e körben is mindenben osztja az elsőfokú bíróság ítélete [89]-[93] bekezdésekben részletesen kifejtett álláspontját. A különös kegyetlenség fogalma alá az átlagosat lényegesen meghaladó szenvedéssel járó ölési cselekmények vonhatók, mint amilyen a tűzhalál. A több ember sérelmére elkövetett emberölés törvényi egység, megállapításának van helye, ha a vádlott egyetlen akarat-elhatározásból fakadóan, egyidőben hajtja végre több ember megölését. A bűncselekmény befejezettségéhez legalább két ember halálának a bekövetkezése volt szükséges, és emellett a vádlott egy ölési cselekménye pedig kísérleti szakban rekedt. A Btk. 459. §-ának (1) bekezdése 31. pontjában a visszaesésre megállapított feltételek alapján különös visszaeső az emberölés büntettét megvalósító vádlott, miután őt a bíróság megelőzően emberölés büntettének kísérlete miatt (Btk. 160. § (1) és (2) bekezdés d) pont) ítélte végrehajtandó szabadságvesztésre. A magyar törvényeknek való megfeleltetés folytán a korábbi helység2i elítéltetéséhez a magyar jogkövetkezmények fűzhetők. A tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölésnél a minősítés szempontjából kizárólag a sértett életkorának van jelentősége. tanú2 a bűncselekmény elkövetésekor 12 éves volt. A Btk. 459.§ (1) bekezdés 29. pontjára figyelemmel pedig a következetes bírói gyakorlat szerint az alvó személyt állapotánál fogva védekezésre képtelennek kell tekinteni, ezért – az elkövetés időpontjára figyelemmel - ez a minősítő körülmény is aggálytalanul megállapítható. Az i) és j) pont szerinti kétszeres minősülés nem kizárt, mert a 14. év alatti passzív alany önmagában az életkora miatt nem tekinthető védekezésre képtelen személynek. Ugyancsak helyesen minősítette a törvényszék a rongálást különösen nagy kárt okozónak, figyelemmel a Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontjára, hiszen a kár értéke (hozzávetőleg 60 000 000 forint) az 50 millió forintot meghaladta, de az 500 millió forintot nem érte el.

[26] A vádlottnak és védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése nem megalapozott.

[27] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket és nem tévedett, amikor életfogytig tartó szabadságvesztést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabott ki halmazati büntetésként a vádlottal szemben. A vádlott által elkövetett bűncselekményt a törvény 10 évtől 20 évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel rendeli büntetni. Az elsőfokú bíróság helyesen vette figyelembe az élet elleni bűncselekmény ötszörös minősülését, és a Btk. 41. § (1) és (2) bekezdése alapján – figyelemmel a cselekmény elkövetési módjára, a bűnisméltásnak a vádlott személyiségéből eredő veszélyére és a vádlott előéletére – törvényesen életfogytig tartó szabadságvesztést szabott ki azzal, hogy a vádlott a Btk. 43. § (2) bekezdésének alkalmazásával legkorábban 30 év múlva bocsátható feltételes szabadságra. A 30 év eltúlzottnak nem tekinthető joghátrány. A társadalom más tagjaival való együttélésre és együttműködésre képtelen vádlottal szemben mind a generális, mind a speciálprevenációs büntetési célok csorbát szenvednének rövidebb tartamú szabadságvesztés-büntetés kiszabása esetén. Megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy az időmúlás ilyen büntetési fenyegetettségénél enyhítő körülményként nem vehető figyelembe. Ezzel összefüggésben a letartóztatásban töltött idő hossza sem vehető figyelembe a szabadságvesztés-büntetés mértékének csökkentését eredményező körülményként, hiszen az 56. BK vélemény III.10. pontja az időmúlás körében teszi értékelhetővé az előzetes fogvatartás tényét.

[28] A közügyektől eltiltás mellékbüntetés törvényi maximumban meghatározott tartama a Btk. 61. § (1) és (2) bekezdése alapján törvényes. A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 41. § (2) bekezdése alapján ugyancsak törvényesen került megállapításra fegyház fokozatban. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról a törvényszék a Btk. 42. §-ára figyelemmel a Btk. 43.§ (1) bekezdése alapján törvényesen rendelkezett. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kiszabott fegyházbüntetés és mellékbüntetés ténylegesen igazodik a vádlott személyiségében és cselekményeiben rejlő társadalomra veszélyességhez, a bűnössége fokához, az enyhítő és súlyosító körülmények számához és nyomatékához, és együttesen szolgálják megfelelően a Btk. 79. §-ában megfogalmazott büntetési célokat.

[29] Mindezek alapján a védő enyhítést célzó fellebbezése eredményre nem vezethetett.

[30] Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget illetően az ítéltábla észlelte, hogy annak számításakor az elsőfokú bíróság összeadási hibát vétett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottat – helyesen - 2 287 144 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte. A fellebbviteli bíróság a bűnügyi költségek alóli mentesítésre nem látott törvényes lehetőséget, tekintettel arra, hogy a bíróság a vádlott bűnösségét megállapította, a felmerült költségek mindegyike szükséges és indokolt volt, a költségek megfizetésére mást nem lehetett kötelezni és a keletkezett bűnügyi költség összege a cselekmény tárgyi súlyára tekintettel a legkevésbé sem aránytalan. Ezért a Be. 574. §-ának megfelelően a bűnügyi költségek megfizetésére kellett kötelezni a vádlottat. Ugyancsak nem lehetett mentesíteni a vádlottat a másodfokú eljárásban keletkezett bűnügyi költség megfizetése alól, tekintettel arra, hogy a Be. 613. § (2) bekezdése szerinti mentesítési feltételek nem álltak fent, mivel a vádlott és a védő fellebbezése nem vezetett eredményre, az ügyészség pedig nem terjesztett elő fellebbezést. Az ítéltábla ennek megfelelően a Be. 613. §

(1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség – a kirendelt védő díjának – megfizetésére.

[31] A Fővárosi Törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[32] A fellebbviteli bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetése óta letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

[33] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 599. § (1) bekezdésén, valamint a Be. 606. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2022. október 19.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva s.k.

Dr. Mészáros László s.k.

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 29.B.113/2022/13. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.208/2022/12. számú ítéletében írt változtatással 2022. október 19. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2022. október 19.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke

